

861 - P. 88
04.05.2005

Biroul de lucru al Guvernului
Bd 103, 9.05.2005

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 3 din 22 februarie 2000 privind organizarea și funcționarea referendumului, modificată prin OUG nr. 92/2003 aprobată prin Legea nr. 550/2003 și Legea nr. 551/2003.*

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune modificarea dispozițiilor art. 13 alin. (1) din *Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului*, în sensul ca problemele autonomiei locale să poată fi supuse, în condițiile legii, aprobării locuitorilor, prin referendum local.

În *Expunerea de motive* se precizează că acest demers legislativ este necesar deoarece "prevederile art. 12 alin. (1) și prevederile art. 13 alin. (1) dau posibilitatea unor interpretări contradictorii", iar "problemele

"legate de autonomia locală fac parte din cele de interes deosebit pentru unitățile administrativ-teritoriale".

II. Propuneri și observații

1. Propunerea de modificare a art. 13 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 - în sensul de a se supune problemele autonomiei locale aprobării locuitorilor, prin referendum local - nu își găsește justificarea practică, în condițiile în care, prin lege organică sunt deja stabilite, în mod precis, situațiile în care se pot exercita cele două tipuri de referendum: la nivel național și la nivel local.

Astfel, art. 12 din Legea nr. 3/2000 precizează la lit. b) că organizarea administrației publice locale, a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală sunt considerate probleme de interes național. În conformitate cu dispozițiile art. 2 din aceeași lege, rezultă că regimul național privind autonomia locală este supus referendumului național.

Pe de altă parte, în art. 13 alin. (1) se subliniază că problemele de interes deosebit din unitățile administrativ-teritoriale și subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor pot fi supuse aprobării locuitorilor, prin referendum local.

Din coroborarea celor două articole rezultă, ca principiu, că regimul autonomiei locale rămâne o problemă de interes național, în timp ce problemele de interes deosebit care pot apărea în viața practică și în administrarea unităților și subdiviziunilor administrativ-teritoriale pot fi abordate la nivel local și supuse referendumului local. Aceasta este, în final, și o reflectare a unui principiu mai larg, promovat și la nivel european - principiul subsidiarității - care, în esență, vizează tocmai necesitatea de a trata problemele la nivelul la care se pun și de a aduce decizia cât mai aproape de cetățean.

Facem aceste precizări, întrucât în *Expunerea de motive* se susține că prevederile art. 12 alin. (1) și cele ale art. 13 alin. (1) dau posibilitatea unor interpretări contradictorii. Or, aşa cum rezultă din cele enunțate mai sus, este clar că, pe de o parte, dispozițiile art. 12 fac referire la un aspect general, de principiu, și anume regimul general al autonomiei locale, pentru care este necesar să fie consultată voînța cetățenilor la nivel național, în timp ce, pe de altă parte, prevederile art. 13 alin. (1) se referă la problemele practice, apărute în mod concret, pentru care poate fi consultată voînța cetățenilor la nivel local, cu condiția îndeplinirii unei condiții (caracter de

interes deosebit). Între aceste două prevederi nu există aşadar nici o contradicție, una vizând o chestiune de principiu, ce se poate dezbată doar la nivel național, iar cea de-a doua abordând un aspect practic, de subsidiaritate și descentralizare.

2. Propunerea legislativă introduce sintagma "*probleme ale autonomiei locale*" - o sintagmă imprecisă și de natură a crea confuzii și interpretări contradictorii prin raportare la prevederile art. 12 alin. (1). Nu rezultă care este sensul avut în vedere de inițiatori atunci când se face referire la problemele autonomiei locale. Dacă este vorba despre probleme concrete și practice apărute în administrarea unităților administrativ-teritoriale, atunci propunerea de modificare este oricum redundantă, pentru că aceste pot, în virtutea art. 13 alin.(1), să fie deja abordate prin consultare la nivel local. Dacă se are în vedere însă sensul general, de principiu, cu referire la regimul general al autonomiei locale, atunci o astfel de modificare trebuie analizată și prin prisma potențialelor sale efecte, abordate în lumina impactului asupra caracterului național, unitar și indivizibil al statului român, și, în acest context, a unei posibile contradicții cu art. 152 alin. (1) din Constituția României, republicată, privind limitele revizuirii.

3. De altfel, Legea nr. 215/2001 care reglementează regimul general al autonomiei locale, precum și organizarea și funcționarea autorităților administrației publice locale, precizează foarte clar că administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se organizează și funcționează în temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit, menționând în mod expres faptul că aplicarea acestor principii nu poate aduce atingere caracterului de stat național, unitar și indivizibil al României, consfințit, ca principiu general, în art. 1 alin. (1) din Constituție.

4. Remarcăm faptul că propunerea legislativă nu conține în *Expunerea de motive* nici un fel de fundamentare ori justificare practică a modificării propuse. Considerăm că în lumina potențialelor consecințe ale unei astfel de modificări, propunerea legislativă ar fi necesitat cel puțin o *Expunere de motive* detaliată și fundamentată care să explice atât necesitățile practice care ar susține o astfel de modificare, cât și sensul exact al sintagmei de "*probleme ale autonomiei locale*".

5. Referitor la pct. 2 al articolului unic, precizăm că, potrivit dispozițiilor art. 78 din Constituția României, republicată, legea "intră în vigoare la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei".

III. Punctul de vedere al Guvernului

Întrucât, prin propunerea legislativă se dorește includerea problemelor referitoare la autonomia locală în categoria celor ce pot fi supuse aprobării referendumului local, fapt ce, în opinia noastră, este contrar dispozițiilor constituționale invocate anterior, precum și pentru toate celelalte considerente expuse mai sus, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Domnului senator **Nicolae Văcăroiu**

Președintele Senatului